

El jesuïta Jacques Haers, professor de Teologia i de Ciències Religioses a la Universitat Catòlica de Lovaina, afirmava la passada tardor en una conferència a Barcelona que la reconciliació sempre ha de ser possible «senzillament perquè ho necessitem». I és precisament aquesta necessitat peremptòria de reconciliació de contraris en un món amb tants conflictes popers i llunyans, el que justifica que «Qüestions de vida cristiana» abordi el tema en aquest monogràfic.

Els filòsofs Manuel-Reyes Mate, del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), i Olga Belmonte, de la Universitat Complutense de Madrid, tracten de la qüestió sobretot des del triple eix *reconciliació-memòria-reconeixement*. La reconciliació és un procés que desencadena la memòria i que acaba en el perdó, obrint pas a un nou començament que implica també el reconeixement de l'altre com a víctima, testimoni o botxí, encara que de vegades això no sigui gens fàcil de delimitar.

En una segona secció («Debats»), les aportacions de dues juristes i un historiador (Esther Giménez-Salinas, Emilia Bea i Xavier Garí, respectivament) aborden el paper de la reconciliació en la resolució de conflictes des de tres àmbits o perspectives diferents: la d'una reivindicació de la *justícia restaurativa* en una societat que recorre amb excessiva freqüència al dret penal, menystenint-ne sovint els límits; el de la *justícia transicional* com una forma contrastada de conjuminar la pau amb els imperatius de justícia i de veritat a partir del cas de Sud-àfrica; i la dimensió reconciliadora de les religions en les relacions internacionals com a constructores de ponts d'entesa entre bàndols enfrontats o participant en espais de reconciliació que han estat cabdals per aturar hostilitats i desencadenar processos de pacificació.

En un tercer bloc, tres aportacions més completen aquest monogràfic des de l'àmbit del cristianisme i de l'Església. El teòleg Gaspar Mora ens apropa al missatge de reconciliació i de perdó de Jesús. No té sentit, diu, entendre que l'Evangelí exhorta a perdonar els enemics per tal de crear simplement una mena de situació neutra entre l'ofensor i l'ofès, com si no hagués passat res, sinó que l'amor que

perdona ha de portar a una situació nova de reconciliació fraternal entre els qui havien estat enfrontats. L'article de la teòloga Véronique Margron, que va impartir la lliçó inaugural del curs 2019-2020 de la Fundació Joan Maragall, aborda els grans temes pendents per a una autèntica reconciliació de l'Església amb l'esperit del temps, en la línia del Concili Vaticà II. El professor Antoni Matabosch ens parla de la dimensió reconciliadora de l'ecumenisme i el diàleg interreligiós («no hi haurà pau entre els pobles de la terra sense pau entre les religions del món; i no hi haurà pau entre les religions sense diàleg entre elles», diu Hans Küng), en un article que és fruit del seu discurs d'ingrés a la Reial Acadèmia Europea de Doctors com a Acadèmic Honorari, en l'acte de la seva recepció el 25 d'abril de 2019.

Completa aquest conjunt de vuit d'articles una extensa entrevista a Santi Vallés, president de l'Associació de Familiars de Víctimes de la Fossa 113 del cementiri de Paterna, testimoni del compromís reconciliador de la memòria històrica dels afusellats del franquisme.

Aquest nou monogràfic, en definitiva, pretén oferir una perspectiva completa i com sempre pluridimensional d'una qüestió, com dèiem al principi, necessària, perquè només la visió d'un món reconciliat permetrà pensar i mirar el futur amb confiança.